

Stát a funkce státu

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

1. Stát a funkce státu

Stát a funkce státu

Stát je určitá organizace politické moci na daném území nebo organické spojení lidí na daném území pod jednou svrchovanou vládou.

Dnes všechny mezinárodně uznávané státy musejí být právní, mají vlastní systém zákonů, které musí být v souladu s mezinárodním právem.

Příčiny vzniku státu:

- 1) k obraně území
- 2) z boží vůle
- 3) k nadvládě silnějšího nad slabším (totalita)
- 4) hájení zájmů všech občanů a hlavně slabších
- 5) patriarchální teorie-rozrůstání rodů

Historické typy státu:

- otrokářský
- feudální
- kapitalistický
- socialistický

Dnešní typy státu:

unitární (jednotný) – vnitřně se nedělí na další republiky, má 1 zákonodárný orgán – tzn. přijaté zákony platí na celém území státu (ČR, Polsko,...)

složený – rozděluje se na několik samostatných celků – každá má své výkonné a zákonodárné orgány

- konfederace – státy jsou mezi sebou vázány pouze smlouvou, každý stát má vlastní měnu, armádu, ústavu (Commonwealth – typický příklad, USA Švýcarsko – chovají se jako federativní státy)
- federace – 1 ústava, 1 hlavní město, společ. měna, pevnější vztahy mezi státy federativní orgány – federální vláda, federální parlament (Německo)

Formy státu:

- monarchie - dědičná vláda – absolutní (absolutismus) – v malých islámských Emirátech
- konstituční – panovník se dělí o moc s parlamentem (Velká Británie, Španělsko, Nizozemí, Monako, Dánsko..)
- republika – moc ve státě má lid – volí si své zástupce, prosazuje názory lidu
- theokracie = náboženský stát – prostřednictvím papeže je uskutečňována vůle boží

Funkce státu:

- vnější – zaměřena na okolní státy: zahraniční politika, zahraniční obchod, obrana státu
- vnitřní – organizace života ve státě: funkce hospodářská, sociální, kulturní, ochranná-dbá na dodržování zákonů a ochrana občanů

Další funkce státu:

- ekonomická a hospodářská funkce státu - spočívá v tom, že stát má zabezpečit dobré fungování ekonomiky státu, a to tak, že se bude rozvíjet, udržovat míru nezaměstnanosti a inflace. Stát musí zajistit daňovou politiku – musejí být vytvořeny daně, které umožní fungování tržní ekonomiky. Stát musí zajistit celní politiku státu – vybírá cla: daň z vývozu nebo dovozu. Cla mohou být dovozní – zvyšuje cenu dovezeného zboží a chrání domácí výrobce, anebo vývozní – platí ho výrobce, má zajistit prodej doma a ne jen vývoz. Dovozní cla jsou vždy vyšší.
- kulturní funkce – školství – školní docházka je povinná 6 let do 15 let

Obsah

 1. Stát a funkce státu

2